

Rèquiem pel CD?

JOSÉ GARCÍA-MONTALVO

Professor del departament d'economia i empresa. Universitat Pompeu Fabra

Les últimes dades sobre la indústria discogràfica a l'Estat espanyol són molt significatives respecte a la tendència recent. El negoci es va reduir el 2004 un 12,5% com a conseqüència, fonamentalment, de la caiguda en la venda de CDs, que van passar de 50 milions el 2003 a 41,7 milions el 2004 (un 16,6% menys que l'any anterior). Solament la venda de DVDs ha pogut aturar part del desastre. Aquests resultats no són una excepció. El mercat discogràfic del món està en clara reculada des de fa quatre anys. L'any 2004, la caiguda ha estat només de l'1%. Igual que en el cas espanyol, les vendes de DVDs (que s'han incrementat un 26,3%) han pogut evitar una caiguda superior, ja que les vendes de CDs han caigut un 2,9%.

Les discogràfiques tenen clar quin és el culpable d'aquesta caiguda de vendes de CDs: l'intercanvi de fitxers a Internet i les còpies pirata que genera aquest intercanvi. El que succeeix és que resulta molt més difícil provar que aquesta és la veritable causa, per molt que tingui tota l'aparença de

ser-ho. Cal no oblidar que la possibilitat d'escoltar cançons a Internet pot augmentar les compres i que les vendes legals de música a Internet (en llocs com iTunes) ja representen l'1% dels ingressos. Per tant, hi ha diversos efectes contraposats i és necessari trobar proves evidents per imputar el culpable.

Des d'un principi la indústria discogràfica ha intentat convèncer l'opinió pública dels efectes negatius de l'intercanvi de cançons a Internet realitzant diversos estudis. El primer va consistir a comparar la venda de CDs en botigues prop d'universitats americanes abans del naixement de Napster l'any 2000 i després. El raonament era el següent: a les zones on es pot accedir a Internet amb un am-

ple de banda molt gran (per exemple a les universitats) s'hi hauria d'observar una caiguda de les vendes superior que a la resta, ja que la descàrrega d'una cançó suposa diversos megues d'informació que, sense banda ampla, requereixen molt temps, cosa que augmenta la probabilitat que la transmissió s'interrompi.

Els resultats de la investigació mostraven que, mentre que al conjunt dels Estats Units les vendes de CDs el 2000 havien augmentat un 6,6%, a les botigues prop de les universitats amb connexions més ràpides havien caigut un 6,2%. No obstant això, aviat es va comprovar que aquests càlculs no podien demostrar que la causa era la possibilitat de descarregar cançons de Napster. In-

vestigacions posteriors van comprovar que la venda de CDs prop d'universitats havia estat caient des del 1998 (abans de l'aparició de Napster), mentre les vendes a nivell de tot Estats Units augmentaven.

A diferència dels estudis microeconòmics (que no són concloents), els estudis més recents, que utilitzen dades macroeconòmiques per a diversos països, apunten que la pirateria de música a Internet redueix la probabilitat de comprar música un 30% i les vendes entre un 8% i un 20%. Hi ha altres factors importants que també influeixen en la reducció de la venda de CDs, com són els efectes de la substitució dels CD per aparells MP3 i altres formats com el DVD musical. Igual que les cintes van desaparèixer gradualment davant l'embranchada dels CD, els CD veuen amenaçada la seva primacia per una nova millora tecnològica. A més, amb l'augment del valor de les hipoteques i el creixent endeutament de les famílies, qui es pot permetre els 18 euros que costa un CD?